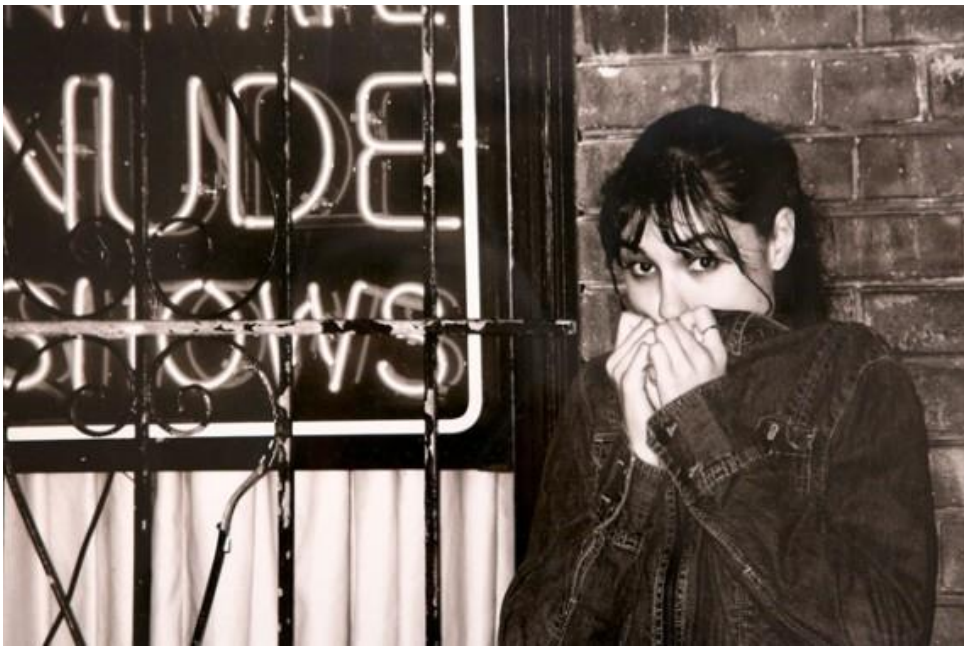

De 'X' in Hollywood

De mainstream representatie van de porno-industrie

Sasha Grey

Auteur Pim Razenberg
Opleiding Film- en Televisiewetenschap
Universiteit Utrecht
Cursus BA Eindwerkstuk (2011-2012)
Thema Media, Identiteit en Etniciteit
Docent Harold Pflug

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Theoretische inbedding.....	5
Onderzoeksmethode.....	7
1: Hollywood en de porno-industrie	9
2: Stereotypering in mainstream films	11
2.1 Nieuwe visies.....	11
2.2 Visuele representatie.....	12
2.3 Verbale representatie	14
2.4 Thematische representatie	15
3: Typecasting.....	18
3.1: Pornoactrices in Hollywood	18
3.2: Sasha Grey en de Puriteinse Amerikaan.....	19
Conclusie	22
Audiovisuele Bronnen Lijst	24
Literatuur	27

Inleiding

Hollywood en seks. Al sinds het begin van de filmindustrie is deze combinatie een zwaarbeladen onderwerp. Decennia lang hebben filmproducenten proberen af te tasten waar de grens ligt tussen “fatsoenlijk” en “onfatsoenlijk”. Dit dilemma is anno 2011 nog steeds relevant. In de jaren zestig tot tachtig van de vorige eeuw voltrok zich in de Verenigde Staten de seksuele revolutie en rond diezelfde tijd kwam de audiovisuele sector van de porno-industrie op.¹ Hollywood ging voorzichtig een relatie aan met deze nieuwe industrie en seks en seksualiteit werden in toenemende mate in films geïntegreerd.

Dankzij de versoepelende moraal van Hollywood in de laatste vijf tot tien jaar en een groeiende openheid ten opzichte van pornografie in het dagelijks leven, is er steeds meer convergentie ontstaan tussen mainstream films en pornofilms.² Diverse pornoproducenten richten zich op het maken van meer narratieve pornofilms zoals Digital Playground's *PIRATES* (2005) en Miss Lucifer Productions' *MALICE IN LALALAND* (2010).³ Daarnaast raken pornosterren zelf vaker betrokken bij mainstream filmproducties.

Academische onderzoeken betreffende de porno-industrie hebben zich in het verleden voornamelijk gericht op censuurkwesties en op sekseverhoudingen in pornofilms.⁴ De convergentie tussen Hollywood en de porno-industrie is minder uitgebreid onderzocht. De relatie tussen de industrieën uit zich in Hollywood op twee manieren. Enerzijds schetsen mainstream films een zeker beeld van de porno-industrie en anderzijds worden echte pornosterren in speelfilms gecast. Deze convergentie roept diverse vragen op. Welke visie op de porno-industrie presenteert men? Welke elementen ontlenen speelfilms daarbij aan pornofilms? En welk oordeel velten men in de films over de werknemers uit de porno-industrie? De onderzoeksvraag in deze scriptie is daarom: hoe reflecteert de representatie van zowel fictieve als echte pornoactrices in mainstream films de convergentie tussen Hollywood en de porno-industrie anno 2011?

¹ David Allyn, *Make Love, Not War: The Sexual Revolution: An Unfettered History*, (Londen: Routledge, 2001): 10-22.

² Sue Banks, “Your Privacy’s Showing: Pornography at Your Local Library” in *Pop-Porn: Pornography in American Culture*, red. Ann C. Hall en Mardia J. Bishop (Westport: Praeger Publishers, 2007): 155-159; Katherine N. Kinnick, “Pushing the Envelope: The Role of the Mass Media in the Mainstreaming of Pornography” in *Pop-Porn: Pornography in American Culture*, red. Ann C. Hall en Mardia J. Bishop (Westport: Praeger Publishers, 2007): 7-10.

³ Books, LLC, *Porn Films Referring to Well-Known Mainstream Movies: Pirates, Pirates II: Stagnetti's Revenge, Flesh Gordon* (Memphis: General Books LLC, 2010): Hfst. 1-2; Digital Playground, Inc., “Pirates (2005)” *Pirates XXX* (2005); Miss Lucifer Productions, “Malice in Lalaland (2010)” *Malice in Lalaland* (2010).

⁴ Beatrice Faust, *Women, sex and pornography* (Harmondsworth, Middlesex: Penguin Books, 1982); Alan Soble, *Pornography: Marxism, feminism, and the future of sexuality* (New Haven: Yale University Press, 1986); Diana E. H. Russell, *Making violence sexy: Feminist views on pornography* (Buckingham: Open University Press, 1993).

Deze scriptie zal hiermee beide kanten van het spectrum belichten. Aan de hand van de analyse wordt bekeken op welke manier de convergentie tussen Hollywood en de porno-industrie zich tegenwoordig voltrekt. Alvorens de onderzoeksresultaten te presenteren wordt dit onderzoek binnen het theoretisch debat rondom pornografie geplaatst en zal de onderzoeksmethode worden beschreven.

Theoretische inbedding

In de jaren zestig groeide de fascinatie van de wetenschap in de Verenigde Staten met pornografie als gevolg van de toenemende productie van pornofilms, alsmede het toenemende gebruik daarvan.⁵ Vroege discussies uit de jaren vijftig en zestig beschreven pornografie voornamelijk als een sociaal probleem waarvoor een oplossing gevonden moest worden.⁶ Eind jaren zestig bleek pornografie echter een blijvend fenomeen te zijn en er ontstond een nieuw debat omtrent censuur.⁷

De seksuele revolutie zorgde daarna voor een bredere acceptatie van porno.⁸ William Phillips schreef dat seks altijd al onderdeel van de samenleving is geweest en maakte dan ook kanttekeningen bij de terughoudendheid van seks in de media. Phillips was een van de eerste wetenschappers die zich afvroeg of seks – in verband met pornografie – ooit genormaliseerd zou worden. In de jaren zeventig ontstond zo een sterk gepolariseerd debat betreffende pornografie en haar rol in de samenleving, een strijd die vandaag de dag nog steeds voortwoedt.⁹

In de jaren tachtig kwam naast de discussies rondom censuur en tolerantie een nieuw discussiepunt op: het voornamelijk door feministen gedreven sociologische debat betreffende de rol van vrouwen in pornografie. Beatrice Faust stelde zich hierbinnen neutraal op en probeerde de relatie tussen vrouwen, seks en pornografie te verklaren. Faust haalt onder andere Sigmund Freud's onderzoek naar seksualiteit aan en concludeert dat vrouwen, anders dan mannen, "seksualiteit" minder makkelijk loskoppelen van "affectie" waardoor de objectificatie van individuen in de fantasiewereld van porno hen meer dwarszit dan mannen.¹⁰

Eind jaren zeventig en begin jaren tachtig richtte onderzoek naar pornografie zich uiteindelijk op twee zaken: censuur en seksevenhoudingen. Onderzoekers die zich bogen over het censuurvraagstuk probeerden de link te leggen tussen pornografie en seksueel geweld in het dagelijks leven. Onderzoekers die zich bogen over het seksvraagstuk schreven voornamelijk vanuit een feministisch perspectief; vanuit dit standpunt werd porno gezien als zowel een onderdrukking als een gevaar voor vrouwen. In 1986 week Alan Soble af van de zoektocht naar een antwoord op deze twee vraagstukken door de

---

⁵ Soble, 3-4.

⁶ C. H. Rolph, red., *Does pornography matter?* (London: Routledge and Kegan Paul, 1961).

⁷ Eberhard Kronhausen en Phyllis Kronhausen, *Pornography and the law: The psychology of erotic realism and "hard core" pornography* (New York: Ballantine Books, 1959): 25-144, 175-244, IX-XXI.

⁸ Anne G. Sabbo, "Highbrow and Lowbrow Pornography: Prejudice Prevails Against Popular Culture. A Case Study" in *Journal of Popular Culture*, Vol. 42, Issue 1, februari 2009: 147-161.

⁹ William Phillips, "Writing About Sex" in *Perspectives on pornography*, red Douglas A. Hughes (New York: St. Martin's Press, 1970): 197-212, 210.

¹⁰ Faust, 10-25, 13, 147-158, 164-173, 174-189.

maatschappelijke waarde van porno vanuit een Marxistisch standpunt aan proberen te tonen.¹¹ Soble beargumenteert bijvoorbeeld dat, anders dan feministen het stellen, porno geen expressie van mannelijke macht is, maar een expressie van onmacht: het is geen wapen tegen de emancipatie van vrouwen, maar juist een defensieve slag van mannen nu zij hun seksuele macht verloren zijn.¹² Soble's *Pornography*, waarin hij porno normaliseert binnen het kader van de sociale theorie, is een van de eerste "neutrale" werken betreffende de industrie. Zo verschoof de discussie in de jaren negentig naar nieuwe onderwerpen.¹³ De wetenschap verdiepte zich meer inhoudelijk in pornografie: homoseksualiteit, AIDS en vrouwelijk naakt als vorm van kunst waren nieuwe discussiepunten.¹⁴ Deze moderne post-seksuele revolutievisie op pornografie en seksualiteit maakte het mede mogelijk dat de porno-industrie en Hollywood met elkaar begonnen te versmelten.¹⁵

Carmine Sarracino en Kevin M. Scott wijden uitgebreid uit over hoe deze convergentie in de afgelopen vijftig jaar verlopen is. Volgens hen werd de basis hiervoor in de jaren zeventig gelegd. De populariteit van pornografie nam toe en het werd duidelijk hoe omvangrijk de porno-industrie was.¹⁶ Tussen 1966 en 1973 was er een sterke afname in het aantal rechtszaken rondom "obscentiteiten" in films en dat maakte het mogelijk om meer met seksualiteit te gaan spelen binnen het medium. Sarracino en Scott halen diverse belangrijke gebeurtenissen aan waarbij pornografie doorscheen in de mainstream media, zoals pornoacteur Ron Jeremy's mainstream filmcarrière in de jaren zeventig en tachtig, het uitkomen van de film BOOGIE NIGHTS (1997) die over de porno-industrie ging en de idolatrie van pornosterren als Jenna Jameson.¹⁷ Narratieve pornofilms zoals DEEP THROAT (1972) en BEHIND THE GREEN DOOR (1972) werden daarnaast internationaal in bioscopen vertoond en waren zowel financieel als kritisch een succes.¹⁸ Deze periode staat bekend als de Golden Age of Porn.¹⁹ Dit onderzoek analyseert hoe de convergentie tussen de industrieën zich in het nieuwe millennium heeft voortgezet.

---

¹¹ Soble, 1-3.

¹² Ibidem, 55-102.

¹³ Loretta Loach, "Bad Girls: Women who use pornography" in *Sex exposed: Sexuality and the pornography debate*, red. Lynne Segal en Mary McIntosh (London: Virago, 1992): 266-274.

¹⁴ Lynne Segal en Mary McIntosh, *Sex exposed: Sexuality and the pornography debate* (London: Virago, 1992).

¹⁵ Bill Thompson, *Soft core: Moral crusades against pornography in Britain and America* (London: Cassell, 1994): 116-151.

¹⁶ Carmine Sarracino en Kevin M. Scott, *The Porning of America: The Rise of Porn Culture, What It Means, and Where We Go from Here* (Boston: Beacon Press, 2008): 2-19; Phillips, 197-212.

¹⁷ Sarracino en Scott, 2, 10-19.

¹⁸ Robert J. Kelly, Ko-Lin Chin en Rufus Schatzberg, *Handbook of organized crime in the United States* (Westport: Greenwood Press, 1994): 301; Peter Michelson, *Speaking the Unspeakable: A Poetics of Obscenity* (Dulles: SUNY Press, 1992): 233-239.

¹⁹ De "Golden Age of Porn" duurde van eind jaren zestig tot midden jaren tachtig; Sarracino en Scott, 175.

Onderzoeksmethode

De werken van Sarracino en Scott, Soble en Faust alsmede de essays in de bundel *Porn-Pop* vormen de basis waarop dit onderzoek voortborduurde.²⁰ Het onderzoek zal zich op twee manieren onderscheiden van deze eerdere onderzoeken. Zij beschreven voornamelijk de integratie van seks in Hollywood en het "seksuele gedrag" van mainstream popsterren zoals Paris Hilton, Britney Spears en Madonna.²¹ Dit onderzoek kijkt in plaats daarvan enerzijds naar de representatie van échte pornosterren in Hollywood en anderzijds wordt aan de hand van een variatie aan films gekeken naar de visuele, thematische en verbale representatie van de porno-industrie in mainstream films. Daarbij wordt bekeken hoe deze vertegenwoordigingen samenhangen met de debatten betreffende sekserollen in pornografie uit de afgelopen decennia.

De representaties worden onderzocht via een ideologiekritische tekstanalyse. Het analyseren van diverse films van verschillende regisseurs zorgt voor een meer representatief beeld van de representatie van zowel fictieve als echte pornoactrices. Met name Elektra Luxx (Carla Gugino) en Holly Rocket (Adrienne Palicki), twee fictieve pornoactrices uit regisseur Sebastian Gutierrez' films *WOMEN IN TROUBLE* (2009) en het vervolg *ELEKTRA LUXX* (2010) zullen in dit onderzoek geanalyseerd worden.²² Hun portrettering en de problematiek waarmee zij geconfronteerd worden zijn sprekende voorbeelden van de mainstream representatie van de porno-industrie. Ook wordt er teruggeblikt op de film *BOOGIE NIGHTS*, die een goede vergelijking biedt tussen de houding van Hollywood in de jaren negentig en die van nu.²³

De representatievorm van echte pornosterren in speelfilms wordt geanalyseerd aan de hand van een aantal gastrollen van bekende pornoactrices in Hollywoodfilms. Met name de carrière van pornoactrice Sasha Grey zal daarnaast centraal staan in deze analyse. Grey was van 2006 tot 2011 als actrice actief in de porno-industrie en staat bekend als een van de meest extreme pornosterren van de afgelopen jaren.²⁴ Grey maakte in *THE GIRLFRIEND EXPERIENCE* (2009) de overstap naar mainstream films.²⁵ Haar optreden in *THE TYRA BANKS SHOW* in 2007 is daarnaast een typisch voorbeeld van de

²⁰ Sarracino en Scott; Soble; Faust; Ann C. Hall en Mardia J. Bishop, red., *Pop-Porn: Pornography in American Culture* (Westport: Praeger Publishers, 2007).

²¹ Kinnick, 8, 13; Thomas Fahy, "One Night in Paris (Hilton): Wealth, Celebrity, and the Politics of Humiliation" in *Pop-Porn: Pornography in American Culture*, red. Ann C. Hall en Mardia J. Bishop (Westport: Praeger Publishers, 2007): 155-164.

²² *Women in Trouble*. Reg. & Scen. Sebastian Gutierrez. Santa Monica: Myriad Pictures, 2009; *Elektra Luxx*. Reg. & Scen. Sebastian Gutierrez. Santa Monica: Myriad Pictures, 2010; een derde film genaamd *WOMAN IN ECSTASY* staat in de planning.

²³ *Boogie Nights*. Reg. & Scen. Paul Thomas Anderson. Los Angeles: New Line Cinema, 1997.

²⁴ Marlow Stern, "Sasha Grey Talks Porn and Charlie Sheen" *The Daily Beast* (28-3-2011).

²⁵ *The Girlfriend Experience*. Reg. Steven Soderbergh, Scen. Brian Koppelman en David Levien. New York: Magnolia Pictures, 2009.

visie van Hollywood op de porno-industrie en haar spelers.²⁶ Grey's carrièrekeuzes en haar unieke visie op de porno-industrie vormen een goede casus om te kunnen vergelijken met de eerdere visies op sekserollen in pornografie uit de afgelopen decennia.

Voor het uitvoeren van de ideologiekritische analyse zal het werk van Mimi White betreffende ideologie in audiovisuele media gebruikt worden. White beschrijft de dominante ideologie die uitgedragen wordt in de media als onderdeel zijnde van een ideologisch pluralisme. Haar definitie van dit pluralisme is toe te passen op de representatievormen van pornoactrices in speelfilms.²⁷ De gevonden representaties kunnen zo verklaard worden aan de hand van de theorie. Hoe staat de uitgedragen ideologie in verhouding tot de eerdere debatten rondom pornografie en de representatie van vrouwen daarin? Belangrijk hierbij is dat gekeken wordt naar de mate waarin Hollywood en de porno-industrie op dit moment samengesmolten zijn en hoe dit zich reflecteert in de gekozen mediateksten.

---

²⁶ The Tyra Banks Show: Teenage Pornstars and Teenage Prostitution. Scen. Mike Leonardo en Jeff Zimmer, Syndication, 21-2-2007.

²⁷ Mimi White, "Ideological analysis and television" in *Channels of discourse: Television and contemporary criticism*, red. Robert C. Allen en Robert Clyde Allen (London: Routledge, 1995): 121-152.

1: Hollywood en de porno-industrie

Het spelen met seks en seksualiteit in Hollywoodfilms is altijd al controversieel geweest. Hoewel studio's in de loop der jaren aan de hand van diverse waarderingssystemen het fatsoen in de industrie probeerden te bewaren is er in de jaren zestig een sterke groei waar te nemen in het aantal seksueel provocerende Hollywoodfilms.²⁸ Deze trend ging gepaard met de seksuele revolutie.²⁹

Parallel aan de filmindustrie kwam de porno-industrie op. Het is voor statistiekbureaus moeilijk om cijfers te verkrijgen betreffende de inkomsten rondom pornografie, maar toch zijn er in het afgelopen decennium enkele geslaagde onderzoeken gedaan naar de omvang van de industrie.³⁰ Tegenwoordig is deze een van de tien grootste industrieën ter wereld,³¹ met een wereldwijde omzet van \$97,06 miljard in 2006.³² In de Verenigde Staten was de porno-industrie in 2006 al \$13,33 miljard waard.

In de jaren zestig kwam ook de audiovisuele porno-industrie op. Deze telde in 2006 een omzet van \$3.62 miljard dollar.³³ Sindsdien is de industrie verder gegroeid: de exacte toename is echter onbekend.³⁴ Per jaar worden ongeveer 13.000 pornografische films geproduceerd; dit zijn meer dan twintig keer zoveel films dan Hollywood er jaarlijks uitbrengt.³⁵ In de jaren tachtig begon men in San Fernando Valley, Los Angeles met de grootschalige productie van porno. Tegenwoordig produceert men in "Porn Valley" 90% van alle Amerikaanse pornofilms – 80,1% van de wereldwijde productie.³⁶ Net als Hollywood kan ook deze audiovisuele tak van de porno-industrie als een op zichzelf staande subcultuur beschouwd worden.³⁷ Een belangrijke manier waarop de industrie zich onderscheidt van andere groepen uit de samenleving is via haar seksuele moraal en haar seksuele openheid. Dit zijn enkele gedeelde normen en waarden die nergens anders in de samenleving voorkomen.

²⁸ David Bordwell en Kristin Thompson, *Film History: An Introduction*, (New York: McGraw-Hill, 2009): 131-132, 307-308, 476-478.

²⁹ Allyn, 10-22.

³⁰ Drea Knufken, "The World's Most Lucrative Business Markets" *Business Pundit* (26-5-2010); Jerry Ropelato, "Internet Pornography Statistics" *TopTenREVIEWS* (2006).

³¹ Knufken.

³² Ropelato.

³³ \$6.46 miljard inclusief Internetverkoop.

³⁴ Ropelato.

³⁵ Gail Dines, *Pornland: How Porn Has Hijacked Our Sexuality* (Boston: Beacon Press): 47.

³⁶ Helen Sheumaker en Shirley Teresa Wajda, *Material culture in America: Understanding everyday life* (Santa Barbara: ABC-CLIO, 2008): 406; GOOD: Internet Porn. Prod. GOOD Magazine, Reg. Max Joseph, YouTube, 8-5-2007; Pornucopia: Going Down in the Valley. Prod. & Reg. Dan Chaykin, HBO, juni 2004.

³⁷ Subcultuur; een groep van individuen met een gedeelde levenswijze en gemeenschappelijke normen en waarden die afwijken van de overkoepelende samenleving waarbinnen de subcultuur bestaat.

In een reeks seksueel getinte afbeeldingen die teruggaan tot de Romeinse tijd toont Faust aan dat het verschil in reacties op pornografie in het dagelijks leven afhangt van cultuur. In sekspositieve culturen wordt een afbeelding van een erotische handeling slechts gezien als een afbeelding van een normale activiteit.³⁸ Tegenwoordig heerst in Verenigde Staten echter nog steeds een Puriteinse houding ten opzichte van seks. Al tijdens de Amerikaanse Burgeroorlog vond vanuit de overheid een stigmatisering van seks en pornografie plaats: het gebruik van porno door soldaten werd aan een gevoel van schaamte gekoppeld.³⁹ Volgens Marxisten zoals Wilhelm Reich zou de repressie van seksualiteit in kapitalistische systemen leiden tot de consumptie van pornografie.⁴⁰ Na de seksuele revolutie veranderden de meningen hierover echter. Richard Randall merkte op dat pornografie in elke samenleving te vinden is, of deze seksueel repressief is of niet.⁴¹ Het gebruik van pornografie is volgens hem slechts een manier van omgaan met seksualiteit. In pornofilms worden fantasieën uitgebeeld die de consument zelf niet zomaar kan uitvoeren.⁴² Faust sluit hierop aan; pornografie is fantasie. Pornografische seks vindt plaats in een fictieve wereld en kan daarbuiten vaak zelfs niet bestaan.⁴³

Deze visie op pornografie uit de jaren tachtig is wellicht de basis voor de convergentie tussen Hollywood en de porno-industrie. Ook Hollywood handelt in fantasieën: films beelden de meest spectaculaire avonturen uit, die de consument zelf nooit zou kunnen meemaken. Door naar de film te gaan, kunnen kijkers toch voelen hoe het is om dergelijke avonturen te beleven. Door in films ook op de seksuele verlangens van het publiek in te spelen is het mogelijk meer kijkers te trekken. De nieuwe openheid ten opzichte van pornografie maakt het daarnaast mogelijk voor kijkers zonder schaamte een gevoel van herkenning te hebben wanneer zij in een bekende film hun favoriete pornoactrice herkennen.

Slechts enkele kilometers van elkaar verwijderd zijnde is het niet vreemd dat Porn Valley en Hollywood elkaar uiteindelijk tegenkwamen. Zoals eerder gesteld begon de convergentie tussen Hollywood en de porno-industrie al in de jaren zestig. In de afgelopen vijf à tien jaar is er echter veel veranderd. In de komende hoofdstukken zal deze verdere convergentie onder de loep genomen worden.

---

³⁸ Faust, afbeeldingenreeks.

³⁹ Sarracino en Scott, 6-12; Thomas P. Lowry, *The Story the Soldiers Wouldn't Tell: Sex in the Civil War*, (Mechanicsburg: Stackpole Books, 1994).

⁴⁰ Wilhelm Reich, *Sex-Poll: Essays 1929-1937* (New York: Random House, 1972): 240-242.

⁴¹ Richard S. Randall, *Freedom and taboo: Pornography and the politics of a self divided* (Berkeley: University of Los Angeles, California Press, 1989): 121-128.

⁴² Ibidem, 119-121.

⁴³ Faust, 13.

2: Stereotypering in mainstream films

2.1 Nieuwe visies

De film *BOOGIE NIGHTS* van Paul Thomas Anderson speelt zich af in het decor van de porno-industrie in San Fernando Valley ten tijde van de "Golden Age of Porn".⁴⁴ In de film normaliseert Anderson de porno-industrie op dusdanige wijze dat er in zijn film van seksualiteit bijna geen sprake meer is. Anderson maakt van seks iets zakelijks en plaatst de industrie binnen een kader van groot geld, prostitutie, drugs en geweld.⁴⁵ De verhaallijn van protagonist Eddie Adams (Mark Wahlberg) bevat veel clichés die herkenbaar zijn uit andere films over fictieve beroemdheden die aan de druk van pas vergaarde roem ten onder gaan. De porno-industrie biedt een interessante alternatieve setting voor dit bekende "rise and fall of..."-scenario, maar een realistische representatie van de industrie blijft grotendeels achterwege. Wanneer het publiek door het oog van pornoproducent Jack Horner's (Burt Reynolds) camera een blik op de seksscènes mag werpen, schuwt Anderson het tonen van expliciete seks. *BOOGIE NIGHTS* viel voornamelijk op vanwege haar controversiële onderwerp en het aantal grote namen dat aan de film verbonden was.⁴⁶

In de tien jaar na *BOOGIE NIGHTS* nam de convergentie tussen Hollywood en de porno-industrie verder toe. Toch werden er weinig films gemaakt waarin mainstream acteurs te zien waren als pornosterren. In 2009 en 2010 bood Sebastian Gutierrez met zijn films *WOMEN IN TROUBLE* en *ELEKTRA LUXX* echter een interessante nieuwe visie op de porno-industrie. De films beschrijven het leven van een diverse groep vrouwen, waaronder de fictieve pornosterren Elektra Luxx en Holly Rocket. Gutierrez probeert met de conservatieve conventies rondom pornografie te breken door de industrie zoveel mogelijk te normaliseren. Zijn films focussen zich daarbij niet op de zakelijke kant van de porno-industrie zoals *BOOGIE NIGHTS* dat deed, maar plaatsen de industrie binnen de alledaagse sociaal-maatschappelijke leefwereld van vrouwen. Gutierrez koppelt zijn visie op de industrie aan de door Soble en Faust aangehaalde onderzoeken van Sigmund Freud. Freud stelt dat de beleving van seks voor vrouwen sterk samenhangt met emotionele affectie: voor hen zou deze direct gekoppeld zijn aan zwangerschap en opvoeding.⁴⁷

---

⁴⁴ Sarracino en Scott, 175.

⁴⁵ Roger Eberts, "Boogie Nights" *Chicago Times Sun* (17-10-1997).

⁴⁶ IMDb, "Boogie Nights (1997)" *IMDb* (2011).

⁴⁷ Soble, 55.

Gutierrez normaliseert pornografie zo door te kijken vanuit een vrouwelijk oogpunt. Hij bewerkstelligt dit vervolgens aan de hand van dialoog en romantische relaties.⁴⁸

Gutierrez produceerde zijn films via zijn eigen onafhankelijke productiebedrijfje Gato Negro Films, gevestigd in Santa Monica, Los Angeles. Dit gaf hem meer vrijheid in het creatieve proces dan wanneer hij zijn films had gemaakt via de grote studio's in Hollywood. Toch verschillen zijn films filmtechnisch weinig van grote mainstream producties; zij onderscheiden zich vooral op inhoudelijk niveau.⁴⁹ In de volgende paragrafen worden respectievelijk de visuele, thematische en verbale representaties van de porno-industrie bekeken. Gutierrez' films worden hierbij vergeleken met enkele andere films uit de afgelopen tien jaar.

2.2 Visuele representatie

De visuele representatie van de porno-industrie in mainstream films kan diverse vormen aannemen. In relatie tot de representatie van pornoactrices beperkt dit hoofdstuk zich echter tot de fysieke representatie van vrouwen.

In de op tieners gerichte Hollywoodfilm *THE GIRL NEXT DOOR* (2004) krijgt student Matthew Kidman (Emile Hirsch) een relatie met zijn nieuwe buurmeisje Danielle Clark (Elisha Cuthbert).⁵⁰ De situatie tussen hen wordt gecompliceerd wanneer Matthew erachter komt dat Danielle een voormalige pornoster is. Het personage Danielle voldoet met haar blonde haar, voluptueuze borsten en zwoele lippen dan ook grotendeels aan het stereotype van een pornoactrice: een jonge, slanke, geblondeerde vrouw met door plastische chirurgie vergrote borsten, veel make-up en met collageen gevulde lippen. *THE GIRL NEXT DOOR* is voor een breed publiek gemaakt en bevat geen expliciet pornografisch materiaal uit Danielle's verleden.⁵¹ Net als in *BOOGIE NIGHTS* wordt enkel de suggestie gewekt dat dergelijk materiaal bestaat. De taak Danielle te profileren als een geloofwaardige pornoster ligt daarom voornamelijk in haar visuele representatie. Het stereotype beeld waarnaar Danielle is gemodelleerd vindt zijn oorsprong bij Jenna Jameson, die van 1993 tot 1999 actief was binnen de industrie en zich in die tijd ontwikkelde tot de beroemdste pornoster aller tijden. Jameson voldoet dan ook aan alle kenmerken van dit stereotype.⁵²

---

⁴⁸ Faust, 53.

⁴⁹ Bordwell en Thompson, 671-676, 680-693.

⁵⁰ *The Girl Next Door*. Reg. Luke Greenfield, Scen. Stuart Blumberg, David T. Wagner & Brent Goldberg. Los Angeles: 20th Century Fox, 2004.

⁵¹ *THE GIRL NEXT DOOR* kreeg de waardering "R" van de MPAA. Dit betekent dat publiek onder de 17 jaar toegestaan was, onder begeleiding van een volwassene. De film werd vermarkt als een tienercomedy.

⁵² Sarracino en Scott, 2, 103-108.

Ook de personages Elektra en Holly uit Gutierrez' films bevatten veel kenmerken van dit stereotype. Hoewel ook Gutierrez geen expliciete seks in zijn films laat zien was één van zijn stelregels voor *WOMEN IN TROUBLE* dat alle vrouwen daarin op een gegeven moment gekleed in lingerie in beeld zouden komen.⁵³ De uitdagende kledij van de vrouwen in Gutierrez' films is volgens Soble typerend voor pornografische films. In pornofilms worden vrouwen opgespitst in "delen" – benen, billen, borsten, enzovoorts. De kleding die zij dragen bewerkstelligen deze "lichamelijke verminking" – hoge hakken accenturen de benen en de billen terwijl lingerie de aantrekkingskracht van de vrouwelijke geslachtsdelen versterkt.⁵⁴ Gutierrez hanteert deze "porn fashion" om zich daar vervolgens tegen af te kunnen zetten. Ongeacht wat de vrouwen dragen en in welke situatie zij zich bevinden wordt de focus niet gelegd op hun seksuele aantrekkingskracht, maar op hun emotionele problematiek.

De pornografische kledingsstijl gedragen door actrices en popsterren wordt als oorzaak genoemd van het seksualiseren van de kledingsstijl van de jeugd in de samenleving.⁵⁵ Een recentelijk voorbeeld hiervan is de film *SUCKER PUNCH* (2011), een film waarin de jeugd geseksualiseerd wordt door voormalige kindsterren Emily Browning en Vanessa Hudgens in een wereld te plaatsen waarin seks en geweld de norm zijn.⁵⁶ De film weerspiegelt Soble's contrafeministische stelling dat de representatie van vrouwen in pornografische uitingen gezien kan worden als een defensieve slag tegenover de emancipatie van vrouwen. Hoofdpersonage Babydoll (Emily Browning) en de andere vrouwen in de film worden onderdrukt door hardhandige, seksbeluste mannen; in Babydoll's fantasie kunnen zij echter hun ware kracht tonen.⁵⁷ *SUCKER PUNCH* speelt zich deels af in een bordeel en deels in Babydoll's gewelddadige fantasiewereld. Tijdens de scènes in het bordeel dragen de meiden voornamelijk lingerie. In de fantasiewereld lijken zij hun kleding te ontlenen aan fetisjismes uit de porno-industrie: de meiden dragen onder andere geseksualiseerde versies van meisjesschoolkleding en legerkledij. Babydoll is net als de eerdergenoemde personages gemodelleerd naar het stereotype pornstar: ze is een jonge blonde vrouw en draagt uitdagende kleding in combinatie met veel make-up. Haar uiterlijk lijkt een rechtstreekse kopie van actrices uit pornografische series zoals *PIGTAILS*, *ROUND ASSES* (2004-2008), waarin pornstarren een "minderjarig" uiterlijk aangemeten wordt door hun haar in staartjes te binden en hun kleding een zo jeugdig

---

⁵³ Dit blijkt uit de fictionele blog van Elektra Luxx, welke werd gebruikt als promotiemateriaal voor beide films; Elektra Luxx, "Women In Trouble, Part One" *Women in Ecstasy Blogspot* (17-12-2008).

⁵⁴ Soble, 58.

⁵⁵ Kinnick, 7-26; Mardia J. Bishop, "The Making of a Pre-Pubescent Porn Star: Contemporary Fashion for Elementary School Girls" in *Pop-Porn: Pornography in American Culture*, red. Ann C. Hall en Mardia J. Bishop (Westport: Praeger Publishers, 2007), 45-56.

⁵⁶ *Sucker Punch*. Reg. Zack Snyder, Scen. Zack Snyder & Steve Shibuya. Burbank: Warner Bros. Pictures, 2011.

mogelijke uitstraling te geven.⁵⁸ Reproducties van de kledij gedragen in de fantasiescènes van SUCKER PUNCH werden aan het publiek verkocht via online winkels zoals Amazon.com.⁵⁹

Opvallend aan het “Jenna Jameson”-stereotype dat in veel films terug te zien is, is dat wanneer gekeken wordt naar de top honderd meest populaire pornosterren van 2011 daar weinig van overblijft. Uit de top tien van deze lijst is slechts één vrouw blond en minder dan de helft van hen heeft plastische chirurgie gehad. Op nummer één staat Tori Black, die in 2010-2011 als eerste pornstar in de geschiedenis tweemaal achter elkaar de AVN Award “Female Performer of the Year” mocht ontvangen. Black is een brunette met een “kleine” cup 34B en heeft geen plastische chirurgie ondergaan.⁶⁰ Het gehanteerde stereotype van “de pornstar” is een vertaling van de dominante ideologie betreffende pornografie. Deze dominante ideologie wordt in balans gehouden door constante herhaling en herbevestiging van de dominante waarden betreffende de porno-industrie zoals gepresenteerd in mainstream films.⁶¹

2.3 Verbale representatie

Zowel Gutierrez' films als SUCKER PUNCH hanteren de pornografische traditie acteurs pseudoniemen te geven. De vijf hoofdrolspelsters uit SUCKER PUNCH heten Babydoll, Sweet Pea, Rocket, Blondie en Amber. Hun echte namen worden, net als de echte namen van Elektra en Holly, nooit aan de kijker vrijgegeven. De pseudoniemen in de genoemde films passen allemaal binnen de drie meest voorkomende typen pseudoniemen voor pornstarren. Gebaseerd op de naamcatalogus van adultfilmdatabase.com zijn dit artiestennamen die bestaan uit één enkel woord, namen met alliteraties en beschrijvende namen.⁶² De fictieve namen die voorbijkomen in Gutierrez' films zoals Tyra Dorigt en Christy Climax sluiten hier op aan. Hetzelfde principe geldt voor de fictieve pornofilms waarin Elektra gespeeld heeft. THE GIRL NEXT DOOR is daarnaast een duidelijke verwijzing naar het culturele stereotype de “girl next door”. Dit stereotype is terug te

⁵⁷ Soble, 85-94, 150.

⁵⁸ Pigtails, Round Asses. Created by Hundies, Hundies, 2004-2008.

⁵⁹ Deze zijn te vinden bij de “Clothing & Accessories” afdeling van Amazon.com onder de zoekterm “Sucker Punch”.

⁶⁰ Paul Cantor, “The Top 100 Hottest Porn Stars (Right Now)” *Complex* (27-12-2011); Mark Kernes, “27th Annual AVN Awards Show Heats Up The Palms In Las Vegas,” in *AVN Magazine* (Maart 2010): 44-48; Mark Kernes, “Pop Shots!” in *AVN Magazine* (Maart 2011): 32-36.

⁶¹ White, 121-152.

⁶² Voorbeelden zijn respectievelijk Belladonna en Kasia, Silvia Saint en Velicity Von, en Courtney Cummmz en Liz Vicious; Adult Film Database, “Browsing Movie Actors” *Adult Film Database* (2011).

vinden in pornoserieën waarin seksuele avonturen met alledaagse “buurmeisjes” centraal staan.

Niet alleen in naam, maar ook qua spraak reflecteren mainstream films de porno-industrie. In zijn videoblog *En Pelotas Magazine* beschrijft Bert Rodriguez (Joseph Gordon-Levitt) Elektra Luxx als “the foxiest fuckbunny ever captured on video.” Dergelijk taalgebruik komt voort uit de Puriteinse traditie van Amerika. Volgens deze traditie houdt iedereen zijn sekslevens strikt geheim. Vrouwen die vrije seks bedrijven worden verworpen tot “hoeren” en “sletten” en seks wordt als “vies” beschouwd. De porno-industrie nam deze manier van spreken over, maar gaf de termen juist een uitdagende, positieve lading mee: “vies” werd “goed”.⁶³

2.4 Thematische representatie

Hoewel ook Gutierrez' personages Elektra en Holly voldoen aan de kenmerken van het stereotype pornoster wordt het al in de openingsscène van *WOMEN IN TROUBLE* duidelijk dat Gutierrez de stereotypering juist hanteert om die vervolgens te kunnen verwerpen. De scène speelt zich af op de set van de pornofilm *EVEN REVERSE COWGIRLS GET THE BLUES*, waarin Elektra en Holly beiden een rol spelen. Een telefoontje voor Elektra onderbreekt de seksuele spanning van de scène: het is haar dokter die haar belt om te vertellen dat de uitslag van haar zwangerschapstest positief is. Gutierrez haalt de kijker zo direct uit de seksgeoriënteerde pornowereld en plaatst hem in de alledaagse, vrouwelijke belevingswereld.

De herkenbare stereotypes in *WOMEN IN TROUBLE* en *ELEKTRA LUXX* zijn er niet om de personages te identificeren als pornosterren, maar hebben juist het doel zich tegen de stereotypering van deze subcultuur af te zetten. Gutierrez nuanceert de dominante sociaal-culturele ideologie betreffende pornoactrices door een alternatieve ideologische visie te tonen.⁶⁴ Elektra is een sterke vrouw en lijkt bewust de keuze te hebben gemaakt om in de porno-industrie te gaan werken. De thematiek in *WOMEN IN TROUBLE* en *THE GIRL NEXT DOOR* verschilt daarmee sterk van elkaar.

In *THE GIRL NEXT DOOR* wordt Danielle's voormalige carrière gezien als een probleem. Ze schaamt zich voor haar voormalige beroepskeuze en houdt dit het liefst verborgen. Matthew's beste vriend Eli Brooks (Chris Marquette) komt echter achter haar geheim en laat Matthew een van Danielle's films zien. Eli ziet vrouwen voornamelijk in relatie tot seks. Deze houding ten opzichte van vrouwen in de media leidt volgens

---

⁶³ Sarracino en Scott, 4-6.

⁶⁴ White, 121-152.

feministe Diana Russell tot geweldplegingen jegens vrouwen in het dagelijks leven. Russell impliceert daarmee een directe causale relatie tussen geweld in pornografie en in de samenleving.⁶⁵ Dit standpunt berust volgens Soble op een deductiefout.⁶⁶ Niet alleen Eli's houding, maar ook Danielle's verleden zorgen er in de loop van de film voor dat de relatie tussen Matthew en Danielle regelmatig verstoord wordt. Danielle's carrière is daarmee het grootste obstakel dat het koppel moet overwinnen. Hun relatieproblemen worden uiteindelijk op klassieke wijze opgelost: liefde overwint alles. Het pornografische vraagstuk wordt opgelost via sekseducatie. Aan het eind van de film krijgen Matthew en zijn klasgenoten uitleg over seks en de porno-industrie via een door Matthew en zijn vrienden gefilmde voorlichtingsvideo.⁶⁷

Anders dan Danielle is Elektra juist heel open over haar verleden. Ze voldoet dan wel aan de uiterlijke kenmerken van het stereotype pornoster, maar Gutierrez zorgt ervoor dat wij haar niet langer als zodanig zien. Het grootste probleem waarmee Elektra zit is dat ze bang is dat de buitenwereld – de mensen om wie ze geeft – haar wél als stereotype zullen afschrijven. In *WOMEN IN TROUBLE* heeft Elektra een relatie met een rockster die niets van haar verleden afweet, omdat ze bang is dat het voor hem een reden zal zijn haar te verlaten. In *ELEKTRA LUXX* maakt ze zich vervolgens zorgen over hoe haar ongeboren kind zal reageren op het feit dat haar moeder een pornoster is geweest. In de film heeft Elektra de keuze gemaakt haar kind te houden en geeft ze een cursus genaamd *How to Act Like a Pornstar in Bed* waarin ze “normale” vrouwen adviseert over hun seksleven. Aan het eind van de film besluit ze haar cursus in boekvorm te publiceren, een duidelijke referentie aan Jenna Jameson's autobiografie *How to Make Love Like a Porn Star*.⁶⁸

Ook het personage Holly is een belangrijke troef in het doorbreken van stereotypes. Op het eerste gezicht is ze niet meer dan een clichématig “dom blondje”, maar de problemen waarmee haar personage kampt zijn alles behalve cliché. Holly's grootste probleem in *WOMEN IN TROUBLE* is dat zij haar befttechnik niet onder controle heeft: een probleem wat later voort blijkt te komen uit een seksueel incident met haar hond Ringo in haar tienerjaren. Holly bespreekt het incident zonder gêne in detail. Gutierrez haalt zo diverse morele vraagstukken aan waarover in de huidige samenleving nog steeds taboes bestaan, zonder daar zelf een oordeel over te vellen. Zowel deze morele kwesties als de porno-industrie zelf worden door Gutierrez ingelijfd in het dagelijks leven van de vrouwen in de films. Deze mainstreaming van taboeonderwerpen werd volgens

---

⁶⁵ Russell, 2-3; Robert Brannon, “Torturing Women as Fine Art: Why Some Women and Men Are Boycotting Knopf” & Tara Baxter en Nikki Craft, “There Are Better Ways of Taking Care of Bret Easton Ellis Than Just Censoring Him...” in *Making violence sexy: Feminist views on pornography* (Buckingham: Open University Press, 1993): 245-253.

⁶⁶ Soble, 9, 159-168.

⁶⁷ Thompson, 283-284; Kinnick, 24-26.

⁶⁸ Jenna Jameson, *How to Make Love Like a Porn Star: A Cautionary Tale* (New York City: It Books, 2010).

Katherine N. Kinnick eerder geconstateerd in *SEX AND THE CITY* (1998-2004), waarin regelmatig seksuele fetisjismes werden besproken.⁶⁹ In Gutierrez' films staat een werkdag op een pornoset gelijk aan een werkdag op kantoor; de porno-industrie en haar idealen zijn sterk aanwezig, maar worden volledig genormaliseerd.

Alhoewel dergelijke taboedoorbrekende films voornamelijk gemaakt worden door independent studio's komen er ook meer mainstream films met pornografische elementen uit. Hollywood verwelkomde de afgelopen jaren meer pornosterren dan ooit in haar mainstream producties.⁷⁰ In het volgende hoofdstuk zal de convergentie tussen Hollywood en de porno-industrie daarom verder worden geanalyseerd aan de hand van de casting van echte pornosterren in mainstream films.

---

⁶⁹ Kinnick, 8.

⁷⁰ Sarracino en Scott, 19.

3: Typecasting

3.1: *Pornoactrices in Hollywood*

Tijdens zijn vlucht om uit de handen van de politie te blijven belandt hoofdpersoon Chev Chelios (Jason Statham) tussen een protestgroep bestaande uit pornosterren in de Hollywoodfilm *CRANK 2: HIGH VOLTAGE* (2009). Onder de protestanten zijn Jenna Haze, Monique Alexander, Lexington Steele en diverse andere bekende pornosterren.⁷¹ Wat Chev overkomt lijkt meer mensen te overkomen in Hollywood: er worden de laatste jaren steeds vaker pornosterren gecast in grote films.

In de jaren zeventig en tachtig gebeurde het slechts sporadisch dat een pornoactrice een gastrol kreeg in een mainstream film. Vaak waren dit exploitatiefilms of low budget horrorfilms gericht op een jong publiek.⁷² Ook in de jaren negentig bleven deze gastrollen beperkt tot kleine films. Ron Jeremy was uiteindelijk de eerste bekende pornoacteur die gastrollen speelde in grotere Hollywood-producties.⁷³ Toch waren ook zijn rollen klein en zij werden veelal geassocieerd met de porno- of seksindustrie.

Tussen 2004 en 2011 steeg het aantal gastrollen van pornosterren in mainstream films echter enorm. Deze gastrollen waren daarnaast niet langer weggelegd voor relatief onbekende pornoactrices of voormalige pornosterren die op een doorbraak in de mainstream filmwereld hoopten, maar ook voor grote recente namen uit de industrie.⁷⁴ Pornosterren namen zo een meer prominente rol aan in de mainstream media; zij leken geïntegreerd te worden in de hedendaagse cultuur. De sociale acceptatie van pornografie heeft er voor gezorgd dat zij zich niet langer hoeven te schamen voor hun carrièrekeuze; dit geeft hen de vrijheid zich net als popsterren vrij te bewegen in de publieke sfeer. De destigmatisering van de porno-industrie heeft daarmee ook Hollywood bereikt.⁷⁵

De toename van pornoactrices in de mainstream media betekent echter niet dat tegenwoordig alle uitingen betreffende de porno-industrie positief zijn. In de volgende

---

⁷¹ *Crank 2: High Voltage*. Reg. & Scen. Mark Neveldine en Brian Taylor. Santa Monica: Lions Gate Entertainment/Lakeshore Entertainment, 2009.

⁷² Zo was pornoactrice Teri Weigel in de horrorfilm *CHEERLEADER CAMP* (1987) te zien, actrice Serena speelde in *THE HOWLING* (1981) en in de exploitatiefilm *10* (1979) speelden diverse pornoactrices een rol, waaronder Annette Haven en Candida Royalle.

⁷³ Jeremy was onder andere te zien in *GHOSTBUSTERS* (1984), *THE CHASE* (1994) en de low budget pornoparodie *ORGAZMO* (1997); Lainie Speiser, *Confessions of the Hundred Hottest Porn Stars: Intimate, Funny, Outrageous, Sexy, Instructional, and Shocking Tell-Alls from the Biggest Names in the Biz* (Beverly: Quiver, 2011): 48-49; Sarracino en Scott, 2.

⁷⁴ Jenna Haze en Aurora Snow deelden een gastoptreden in de comedy *SUPERBAD* (2007), waarin ze samen in de fictieve pornofilm *THE VAG-TASTIC VOYAGE* speelden. Ashlynn Brooke en Gianna Michaels vonden op gewelddadige wijze de dood in de moderne seksexploitation film *PIRANHA 3D* (2010).

⁷⁵ Sarracino en Scott, 10-19.

paragraaf wordt aan de hand van pornoactrice Sasha Grey's carrière gekeken naar de plurale visies op pornografie in Hollywood.

3.2: Sasha Grey en de Puriteinse Amerikaan

Sasha Grey betrad enkele maanden na haar achttiende verjaardag de porno-industrie en speelde in de jaren daarna in meer dan tweehonderd films, waarin zij fetisjismes zoals sadomasochisme en bondage niet uit de weg ging. Grey's benadering van de porno-industrie is vrijwel uniek. In haar carrière experimenteerde ze op haast filosofische wijze met de concepten die de industrie haar aanreikte en tastte ze de grens af tussen degradatie en empowerment.⁷⁶ Net als Soble stelde is pornografie volgens Grey geen expressie van mannelijke macht of een onderdrukking de vrouw, maar een fantasie waarin juist de macht van vrouwen naar voren komt. De macht die zij in de samenleving hebben gewonnen reflecteert zich in de seksuele fantasieën in pornofilms.⁷⁷ Grey pleit daarmee tegen de objectificatie van vrouwen en stelt dat in pornografie juist de mogelijkheid ligt mannen de wapens uit handen te nemen.⁷⁸

Grey's visie op de porno-industrie staat recht tegenover die van conservatief Puriteins Amerika. In februari 2007 werd ze uitgenodigd in de talkshow THE TYRA BANKS SHOW (2005-2010).⁷⁹ In de aflevering met Grey stonden de slachtoffers van de porno-industrie centraal. Presentatrice Tyra Banks probeerde Grey tijdens de show te laten inzien dat zij een "probleem" had en dat haar carrièrekeuzes zowel naïef als destructief waren. Hoewel Grey haar keuzes in de studio goed kon verantwoorden en haar visie op de negatieve kanten van de industrie duidelijk uitlegde bleef hier in de montage niks van over. 'When the camera would cut to my responses a majority of the time they were showing you a shot of me listening to Tyra's questions, so it appeared as if I had nothing to say,' stelt Grey in latere interviews.⁸⁰ Op het moment dat zij aankwam bij de studio werd haar daarnaast gezegd dat ze er "te oud" uit zag voor de uitzending. Grey kreeg een jeugdig roze t-shirtje, bruine schoenen en een overdaad aan make-up om haar een jonger uiterlijk te geven. Net zoals de meiden in SUCKER PUNCH werd via Grey de jeugd geseksualiseerd binnen een pornografisch kader – dit keer echter met een negatieve

⁷⁶ A. O. Scott, "The Girlfriend Experience (2009): 'Tis Pity She's a Brand" in *The New York Times* (21-5-2009).

⁷⁷ Soble, 55-102; Travis Crawford, "Sasha Grey's Neü Sex" in *Filmmaker Magazine* (14-4-2011).

⁷⁸ Sasha Grey, *Neü Sex* (New York City: VICE Books, 2011): 77, 102.

⁷⁹ The Tyra Banks Show: Teenage Pornstars and Teenage Prostitution. Scen. Mike Leonardo en Jeff Zimmer, Syndication, 21-2-2007.

⁸⁰ Chris Nieratko, "Sasha Grey" *Bizarre Magazine* (20-11-2011).

insteek. Hoe jonger Grey eruitzag, hoe schokkender haar verhalen zouden overkomen op het publiek.⁸¹

De aflevering van de THE TYRA BANKS SHOW sluit aan bij de feministische visie op het pornografisch debat. Hoewel de aflevering gemanipuleerd werd zijn de aantijgingen jegens de industrie die Banks maakt niet onwaar. Zo was DEEP THROAT-ster Linda Lovelace een voormalige prostitué die in de porno-industrie terecht was gekomen en daarbij regelmatig met geweld en drugs in aanraking kwam.⁸² Net als THE TYRA BANKS SHOW beschrijft ook Russell diverse incidenten uit de porno-industrie die met geweld gepaard gingen.⁸³ Russell en Banks waarschuwen hun publiek voor de gevaren van porno door met specifieke incidenten op hun emoties in te spelen; op basis van die incidenten verwerpen zij vervolgens de hele industrie. Tegenhangers wijzen echter op de feiten: veel actrices hebben er bewust voor gekozen in de porno-industrie te gaan werken. Geweldplegingen komen voor, maar zijn slechts incidenteel en komen voornamelijk voort uit situaties waarbij de actrice in kwestie vanuit de prostitutie in de porno-industrie terecht kwam.⁸⁴ De verschillende visies op porno bewerkstelligen wat Mimi White noemt een "ideologisch pluralisme": het publiek krijgt de beschikking over diverse ideologieën betreffende pornografie. Banks schikt zich binnen de ideologie die door de mainstream media op televisie en in Hollywood wordt uitgedragen. Opvallend hieraan is dat de dominante ideologie in de Verenigde Staten hier niet op aansluit: in de afgelopen decennia is pornografie door het volk geaccepteerd, maar in de openbare sfeer lijken de meeste Amerikanen deze acceptatie, vanuit de Puriteinse traditie, nog steeds te verschuilen voor hun omgeving. De dominante ideologie lijkt verborgen te zijn: media-uitingen zoals de aflevering van THE TYRA BANKS SHOW wijken hier daarom van af en blijven het schaamtegevoel rondom pornografie promoten door een "ouderwetse" alternatieve ideologie uit te dragen.⁸⁵

Sasha Grey is ondertussen gestopt met werken in de porno-industrie en maakte volgens eigen zeggen haar doorbraak in Hollywood met haar hoofdrol als call-girl Chelsea in Steven Soderbergh's THE GIRLFRIEND EXPERIENCE.⁸⁶ Hoewel ook deze rol onderhevig lijkt te zijn aan typecasting doorbrak Grey dit patroon al gauw door in de

---

⁸¹ Nieratko; Sasha Grey on Sasha Grey. Created by Sasha Grey, YouTube, 2007.

⁸² Sarracino en Scott, 10-19.

⁸³ Russel doet dit via zes 'vivid and moving personal accounts of how women's lives have been damaged by pornography'; Russell, 21-62.

⁸⁴ Soble, 9, 159-168.

⁸⁵ White, 121-152.

⁸⁶ Yvonne Tasker, *Fifty Contemporary Film Directors* (Londen: Routledge Key Guides, 2010): 361-362; Roger Ebert, *Roger Ebert's Movie Yearbook 2011* (Kansas City: Andrews McMeel Publishing, 2010): Reviews, G.

jaren daarna ook veel rollen te spelen die niets met de seksindustrie van doen hadden.⁸⁷ In de HBO-serie *ENTOURAGE* (2004-2011), een serie over de jonge filmacteur Vincent "Vince" Chase (Adrian Grenier) was daarnaast een bijzondere rol voor haar weggelegd.⁸⁸ In het zevende seizoen van de serie kreeg Vince een relatie met een fictieve versie van Grey, gespeeld door haarzelf.⁸⁹ Anders dan Matthew in *THE GIRL NEXT DOOR* heeft Vince op het eerste gezicht geen probleem met Sasha's carrièrekeuze. Wanneer zij later in hun relatie echter na een rijkelijk aanbod overweegt om opnieuw in een pornofilm te spelen blijkt Vince daar toch moeite mee te hebben.⁹⁰ Nadat Vince zich vreselijk misdraagt tijdens een bezoekje aan de pornoset van Sasha's nieuwe film besluit ze hun relatie te beëindigen: ze wil niet dat Vince haar leven gaat beheersen.⁹¹

Grey viel zo niet alleen op in de porno-industrie, maar nam ook daarbuiten een unieke positie in. Grey is tot zover de meest succesvolle actrice ooit die de overstap van de porno-industrie naar Hollywood maakte. Daarmee is zij de belichaming van de convergentie tussen Hollywood en Porn Valley.

---

⁸⁷ Grey speelde onder andere een verslaggeefster in de horror-comedy *SMASH CUT* (2009) en was te zien in *I MELT WITH YOU* (2011), maar heeft ook een rol in de aan de porno-industrie gerelateerde film *INFERNO: A LINDA LOVELACE STORY* (2013).

⁸⁸ *Entourage*. Created by Doug Ellin, HBO, 2004-2011; Mandi Bierly, "Porn star Sasha Grey to play Vince's girlfriend on 'Entourage'" *Entertainment Weekly* (7-5-2010).

⁸⁹ *Entourage*, 7x05 - Bottoms Up. Reg. Dan Attias, Scen. Ally Musika, HBO, 1-8-2010.

⁹⁰ *Entourage*, 7x08 - Sniff Sniff Gang Bang. Reg. David Nutter, Scen. Doug Ellin & Ally Musika, HBO, 22-8-2010; *Entourage*, 7x09 - Porn Scenes from an Italian Restaurant. Reg. Kevin Connolly, Scen. Ally Musika, HBO, 29-8-2010.

⁹¹ *Entourage*, 7x10 - Lose Yourself. Reg. David Nutter, Scen. Doug Ellin & Ally Musika, HBO, 12-9-2010.

Conclusie

De basis voor de convergentie tussen de audiovisuele porno-industrie en de reguliere filmindustrie in de Verenigde Staten werd gelegd in de jaren zeventig en tachtig. In het eerste decennium van de 21ste eeuw doorliep deze convergentie een sterke ontwikkeling. Hollywood weerspiegelde de porno-industrie op visuele, verbale en thematische wijze in haar films; dit met name via de stereotype representatie van vrouwelijke pornoactrices. Zowel het uiterlijk als de kleding van reguliere actrices werden geseksualiseerd en reflecteerden zo de stijlen van de porno-industrie. Ook de Puriteins-pornografische manier van spreken uit pornofilms is regelmatig in Hollywood terug te vinden. De laatste jaren worden daarnaast steeds vaker bekende pornoactrices gecast in reguliere films. De actrices spelen daarbij voornamelijk gastrollen gerelateerd aan de porno- of seksindustrie. Op basis van het succes waarmee pornoactrice Sasha Grey de overstap maakte naar mainstream films kan voorspeld worden dat in de toekomst ook andere pornosterren zonder problemen deze carrièrewissel kunnen maken.

De meeste uitdagingen van de dominante ideologie betreffende pornografie worden bewerkstelligd via thematiek, zoals in de films van Sebastian Gutierrez. Gutierrez normaliseert de porno-industrie binnen de vrouwelijke belevingswereld en maakt seksuele taboes bespreekbaar zonder daarover een oordeel te vellen. Deze nieuwe openheid wordt niet door alle media-uitingen gedeeld. Sommigen presenteren pornografie nog steeds als een probleem, evenals de mogelijke oorzaak van geweldplegingen jegens vrouwen. Deze "misrepresentatie" berust volgens wetenschappers op een deductiefout waarbij een reeks incidenten als representatief voor de hele industrie wordt gesteld. Toch is het relevant om te kijken welke specifieke voetprint pornografie nu daadwerkelijk op onze samenleving achterlaat.

Verder onderzoek naar de convergentie tussen Hollywood en de porno-industrie zou zich kunnen richten op de filmische aspecten die Hollywood overneemt van de industrie, zoals kadrering, belichting en mise-en-scène. Wanneer producenten de porno- of seksindustrie in hun films centraal stellen, schuwen zij veelal nog steeds het tonen van expliciete seks. In moderne Amerikaanse art housefilms zoals *BLACK SWAN* (2010) en *SHAME* (2011) worden echter ook op dit gebied de grenzen afgetast. Buiten Hollywood om bestaan daarnaast al verschillende films waarin echte seks bedreven wordt.⁹² Bij dergelijke films is de vraag: waar ligt het onderscheid tussen pornografie en seks als kunstvorm? Gekeken naar de waarnemingen uit dit onderzoek blijkt dat pornografie enerzijds wel geaccepteerd wordt, maar anderzijds wordt die acceptatie nog niet naar de

---

⁹² Bekende voorbeelden zijn de Japanse dramafilm *AI NO KORÏDA* (1976) en de Italiaans-Amerikaanse historische film *CALIGULA* (1979).

buitenwereld uitgedragen. Het vertonen van expliciete beelden zal in mainstream Hollywood daarom toch altijd het onderscheid blijven maken tussen “pornofilms” en “speelfilms”.

Bijna de helft van de Amerikanen kijkt naar pornografie, maar vanuit de Puriteinse traditie houdt men dit strikt verborgen. Het optreden van pornoactrices in Hollywoodfilms berust daarom deels op stille herkenning: zij helpen het schaamtegevoel betreffende pornografie bij de kijkers weg te nemen. De Puriteinse standaard wordt daarnaast constant uitgedaagd door nieuwe films die direct op dit schaamtegevoel inspelen. De mainstreaming van pornografie in de Verenigde Staten zal zich in de komende decennia rustig voortzetten, waardoor de Puriteinse houding waarschijnlijk grotendeels zal verdwijnen. Hoewel pornografie steeds zichtbaarder wordt in de Amerikaanse filmcultuur blijven de Amerikaanse voordeuren er vooralsnog echter nog voor gesloten – hun achterdeuren daarentegen staan er volledig voor open.

Audiovisuele Bronnen Lijst

10. Reg. & Scen. Blake Edwards, Act. Dudley Moore, Julie Andrews, Bo Derek, Robert Webber. Burbank: Warner Bros. Pictures, 1979.

Ai no korîda. Reg. & Scen. Nagisa Oshima, Act. Eiko Matsuda, Tatsuya Fuji. Neuilly-sur-Seine: Argos Films, 1976.

Behind the Green Door. Reg. Artie Mitchell & Jim Mitchell, Scen. Artie Mitchell, Act. Marilyn Chambers. San Francisco: Mitchell Brothers Film Group, 1972.

Black Swan. Reg. Darren Aronofsky, Scen. Mark Heyman, Andres Heinz & John McLaughlin, Act. Natalie Portman, Vincent Cassel, Mila Kunis, Barbara Hershey, Winona Ryder. Century City: Fox Searchlight Pictures, 2010.

Boogie Nights. Reg. & Scen. Paul Thomas Anderson, Act. Mark Wahlberg, Julianne Moore, Burt Reynolds, Heather Graham. Los Angeles: New Line Cinema, 1997.

Caligula. Reg. Tinto Brass, Giancarlo Lui & Bob Guccione, Scen. Gore Vidal, Malcolm McDowell, Massolino D'Amico, Tinto Brass & Ted Whitehead, Act. Malcolm McDowell, John Gielgud, Peter O'Toole, Helen Mirren. Italië: Produzioni Atlas Consorziate & Verenigde Staten: Analysis Film Releasing, 1979.

Cheerleader Camp. Reg. John Quinn, Scen. David Lee Fein & R.L. O'Keefe, Act. Betsy Russell, Leif Garrett, Teri Weigel, Lucinda Dickey. Troy: Anchor Bay Entertainment, 1987.

Crank 2: High Voltage. Reg. & Scen. Mark Neveldine & Brian Taylor, Act. Jason Statham, Amy Smart, David Carradine. Santa Monica: Lions Gate Entertainment/Lakeshore Entertainment, 2009.

Deep Throat. Reg. & Scen. Gerard Damiano, Act. Mark Wahlberg, Julianne Moore, Burt Reynolds, Heather Graham. Miami: Bryanston Pictures, 1972.

Elektra Luxx. Reg. & Scen. Sebastian Gutierrez, Act. Carla Gugino, Timothy Olyphant, Joseph Gordon-Levitt, Adrienne Palicki. Santa Monica: Myriad Pictures, 2010.

Entourage. Created by Doug Ellin, HBO, 2004-2011.

- 7x05 - Bottoms Up. Reg. Dan Attias, Scen. Ally Musika, HBO, 1-8-2010.
- 7x08 - Sniff Sniff Gang Bang. Reg. David Nutter, Scen. Doug Ellin & Ally Musika, HBO, 22-8-2010.
- 7x09 - Porn Scenes from an Italian Restaurant. Reg. Kevin Connolly, Scen. Ally Musika, HBO, 29-8-2010.
- 7x10 - Lose Yourself. Reg. David Nutter, Scen. Doug Ellin & Ally Musika, HBO, 12-9-2010.

Ghostbusters. Reg. Ivan Reitman, Scen. Dan Aykroyd & Harold Ramis, Act. Bill Murray, Dan Aykroyd, Sigourney Weaver, Harold Ramis. Culver City: Columbia Pictures, 1984.

GOOD: Internet Porn. Prod. GOOD Magazine, Reg. Max Joseph, YouTube, 8-5-2007.

I Melt With You. Reg. Mark Pellington, Scen. Glenn Porter, Act. Thomas Jane, Jeremy Piven, Rob Lowe, Carla Gugino, Christian McKay, Sasha Grey. New York: Magnolia Pictures, 2011.

Inferno: A Linda Lovelace Story. Reg. & Scen. Matthew Wilder, Act. Malin Åkerman, Matt Dillon, Paz de la Huerta, Sasha Grey, Adam Goldberg. Montreal: Muse Productions, 2013.

Last Tango in Paris. Reg. Bernardo Bertolucci, Scen. Bernardo Bertolucci, Franco Arcalli, Agnès Varda, Act. Marlon Brando, Maria Schneider, Jean-Pierre Léaud. Century City: United Artists, 1972.

Miss Lucifer Productions. "Malice in Lalaland (2010)" [2010] *Malice in Lalaland* – 18-11-2011. www.maliceinlalaland.com.

Orgazmo. Reg. & Scen. Trey Parker, Act. Trey Parker, Dian Bachar, Robyn Lynne Raab, Michael Dean Jacobs, Matt Stone. Universal City: Rogue Pictures, 1997.

Pigtails, Round Asses. Created by Hundies, Hundies, 2004-2008.

Piranha 3D. Alexandre Aja, Scen. Pete Goldfinger, Josh Stolberg, Alexandre Aja & Grégory Levasseur, Act. Steven R. McQueen, Jessica Szohr, Jerry O'Connell, Elisabeth Shue, Kelly Brook, Ving Rhames. New York City: Dimension Films, 2010.

Pirates. Reg. Joone, Scen. Joone & Max Massimo, Act. Evan Stone, Jesse Jane, Carmen Luvana. Van Nuys, San Fernando Valley, Los Angeles: Digital Playground, Inc., 2005.

Pornucopia: Going Down in the Valley. Prod. & Reg. Dan Chaykin, HBO, juni 2004.

Sasha Grey on Sasha Grey. Created by Sasha Grey, YouTube, 2007.

Sex and the City. Created by Darren Star, HBO, 1998-2004.

Sex and the Single Girl. Reg. Richard Quine, Scen. Joseph Heller, Act. Tony Curtis, Natalie Wood, Henry Fonda, Lauren Bacall, Mel Ferrer. Burbank: Warner Bros. Pictures, 1964.

Shame. Reg. Steve McQueen, Scen. Abi Morgan & Steve McQueen, Act. Michael Fassbender, Carey Mulligan, Lucy Walters. Century City: Fox Searchlight Pictures, 2011.

Smash Cut. Reg. Lee Demarbre, Scen. Ian Driscoll, Act. Sasha Grey, Michael Berryman, Herschell Gordon Lewis. Ottawa: Imagination Worldwide, 2009.

Sucker Punch. Reg. Zack Snyder, Scen. Zack Snyder & Steve Shibuya, Act. Emily Browning, Abbie Cornish, Jena Malone, Vanessa Hudgens, Jamie Chung, Carla Gugino. Burbank: Warner Bros. Pictures, 2011.

Superbad. Reg. Greg Mottola, Scen. Evan Goldberg & Seth Rogen, Act. Jonah Hill & Michael Cera. Culver City: Columbia Pictures, 2007.

The Chase. Reg. & Scen. Adam Rifkin, Act. Charlie Sheen, Kristy Swanson. Los Angeles: 20th Century Fox, 1994.

The Girl Next Door. Reg. Luke Greenfield, Scen. Stuart Blumberg, David T. Wagner & Brent Goldberg, Act. Emile Hirsch, Elisha Cuthbert, Timothy Olyphant. Los Angeles: 20th Century Fox, 2004.

The Girlfriend Experience. Reg. Steven Soderbergh, Scen. Brian Koppelman & David Levien, Act. Sasha Grey, Chris Santos, Glenn Kenny. New York: Magnolia Pictures, 2009.

The Howling. Reg. Joe Dante, Scen. John Sayles & Terence H. Winkless, Act. Dee Wallace, Patrick Macnee, Dennis Duga. Troy: Anchor Bay Entertainment, 1987.

The Tyra Banks Show. Created by Tyra Banks, Syndication, 2005-2009; The CW, 2009-2010.

- Teenage Pornstars and Teenage Prostitution. Scen. Mike Leonardo & Jeff Zimmer, Syndication, 21-2-2007.

Woman in Ecstasy. Reg. & Scen. Sebastian Gutierrez, Act. Carla Gugino, Adrienne Palicki, Emmanuelle Chriqui, Joseph Gordon-Levitt. Santa Monica: Myriad Pictures, TBA.

Women in Trouble. Reg. & Scen. Sebastian Gutierrez, Act. Carla Gugino, Adrienne Palicki, Connie Britton, Emmanuelle Chriqui. Santa Monica: Myriad Pictures, 2009.

Literatuur

Adult Film Database. "Browsing Movie Actors." [2011] *Adult Film Database* – 27-12-2011. www.adultfilmdatabase.com/browse.cfm?type=actor.

Allyn, David. *Make Love, Not War: The Sexual Revolution: An Unfettered History*. Londen: Routledge, 2001.

Amazon.com. "Clothing & Accessories: Sucker Punch" [2011] *Amazon.com* – 27-12-2011. www.amazon.com/s?ie=UTF8&keywords=Sucker%20Punch&rh=n%3A1036592%2Ck%3ASucker%20Punch&page=1

Banks, Sue. "Your Privacy's Showing: Pornography at Your Local Library." In *Pop-Porn: Pornography in American Culture*, geredigeerd door Ann C. Hall en Mardia J. Bishop (Westport: Praeger Publishers, 2007): 155-164.

Bierly, Mandi. "Porn star Sasha Grey to play Vince's girlfriend on 'Entourage'." [7-5-2010] *Entertainment Weekly* – 18-11-2011. <http://popwatch.ew.com/2010/05/07/sasha-grey-entourage/>.

Bishop, Mardia J. "The Making of a Pre-Pubescent Porn Star: Contemporary Fashion for Elementary School Girls." In *Pop-Porn: Pornography in American Culture*, geredigeerd door Ann C. Hall en Mardia J. Bishop (Westport: Praeger Publishers, 2007): 45-56.

Books, LLC. *Porn Films Referring to Well-Known Mainstream Movies: Pirates, Pirates II: Stagnetti's Revenge, Flesh Gordon*. Memphis: General Books LLC, 2010.

Bordwell, David en Thompson, Kristin. *Film History: An Introduction*. 3^e editie. New York: McGraw-Hill, 2009.

Cantor, Paul. "The Top 100 Hottest Porn Stars (Right Now)." [11-7-2011] *Complex* – 27-12-2011. www.complex.com/girls/2011/07/the-top-100-hottest-porn-stars.

Crawford, Travis. "Sasha Grey's Neü Sex" [14-4-2011] *Filmmaker* – 20-11-2011. www.filmmakermagazine.com/news/2011/04/sasha-greys-neu-sex/.

Digital Playground, Inc. "Pirates (2005)" [2005] *Pirates XXX* – 18-11-2011. www.piratesxxx.com/main.php.

Dines, Gail. *Pornland: How Porn Has Hijacked Our Sexuality*. Boston: Beacon Press, 2010.

Ebert, Roger. *Roger Ebert's Movie Yearbook 2011*. Kansas City: Andrews McMeel Publishing, 2010.

---. "Boogie Night." [17-10-1997] *Chicago Sun Times* – 21-12-2011. <http://rogerebert.suntimes.com/apps/pbcs.dll/article?AID=/19971017/REVIEWS/710170301/1023>.

Fahy, Thomas. "One Night in Paris (Hilton): Wealth, Celebrity, and the Politics of Humiliation." In *Pop-Porn: Pornography in American Culture*, geredigeerd door Ann C. Hall en Mardia J. Bishop (Westport: Praeger Publishers, 2007): 155-164.

Faust, Beatrice. *Women, sex and pornography*. Harmondsworth, Middlesex: Penguin Books, 1982.

Grey, Sasha. *Neii Sex*. New York City: VICE Books, 2011.

Hall, Ann C. en Bishop, Mardia J., red. *Pop-Porn: Pornography in American Culture*. Westport: Praeger Publishers, 2007.

IMDb. "Boogie Nights (1997)." [2011] *IMDb* – 21-12-2011.
www.imdb.com/title/tt0118749.

Jameson, Jenna. *How to Make Love Like a Porn Star: A Cautionary Tale*. New York City: It Books, 2010.

Kelly, Robert J., Chin, Ko-Lin en Schatzberg, Rufus. *Handbook of organized crime in the United States*. Westport: Greenwood Press, 1994.

Kernes, Mark. "27th Annual AVN Awards Show Heats Up The Palms In Las Vegas." *AVN Magazine*, Maart 2010. Chatsworth: AVN Media Network, 2010: 44-48.

---. "Pop Shots!" *AVN Magazine*, Maart 2011. Chatsworth: AVN Media Network, 2011: 32-36.

Kinnick, Katherine N. "Pushing the Envelope: The Role of the Mass Media in the Mainstreaming of Pornography." In *Pop-Porn: Pornography in American Culture*, geredigeerd door Ann C. Hall en Mardia J. Bishop (Westport: Praeger Publishers, 2007): 7-26.

Knufken, Drea. "The World's Most Lucrative Business Markets." [26-5-2010] *Business Pundit* – 16-11-2011. www.businesspundit.com/the-worlds-most-lucrative-business-markets.

Kronhausen, Eberhard en Kronhausen, Phyllis. *Pornography and the law: The psychology of erotic realism and pornography*. New York: Ballantine Books, 1961.

Loach, Loretta. "Bad Girls: Women who use pornography." In *Sex exposed: Sexuality and the pornography debate*, geredigeerd door Lynne Segal en Mary McIntosh, London: Virago, 1992: 266-274.

Lowry, Thomas P. *The Story the Soldiers Wouldn't Tell: Sex in the Civil War*. Mechanicsburg: Stackpole Books, 1994.

Luxe, Elektra. "Women In Trouble, Part One." [17-12-2008] *Women in Ecstasy Blogspot* – 22-12-2011. <http://womeninecstasy.blogspot.com/2008/12/women-in-trouble-part-one.html?zx=8662115235b685f0>.

Michelson, Peter. *Speaking the Unspeakable: A Poetics of Obscenity*. Dulles: SUNY Press, 1992.

Monush, Barry. *Screen World Vol. 61: The Films of 2009*. New York City: Applause Theatre and Cinema Books, 2010.

---. *Screen World Vol. 62: The Films of 2010*. New York City: Applause Theatre and Cinema Books, 2011.

Nieratko, Chris. "Sasha Grey." [January 2008] *Bizarre Magazine* – 20-11-2011.
www.bizarremag.com/sleaze/interviews/6438/sasha_grey.html?xc=1.

Phillips, William. "Writing About Sex" in *Perspectives on pornography*, geredigeerd door Douglas A. Hughes, New York: St. Martin's Press, 1970.

Reich, Wilhelm. *Sex-Poll: Essays 1929-1937*. New York: Random House, 1972.

Rolph, C. H. *Does pornography matter?* London: Routledge and Kegan Paul, 1961.

Ropelato, Jerry. "Internet Pornography Statistics." [2006] *TopTenREVIEWS* – 16-11-2011. <http://internet-filter-review.toptenreviews.com/internet-pornography-statistics.html>.

Russell, Diana E. H. *Making violence sexy: Feminist views on pornography*. Buckingham: Open University Press, 1993.

Sabbo, Anne G. "Highbrow and Lowbrow Pornography: Prejudice Prevails Against Popular Culture. A Case Study." *Journal of Popular Culture*, Vol. 42, Issue 1, februari 2009: 147-161.

Sarracino, Carmine en Scott, Kevin M. *The Porning of America: The Rise of Porn Culture, What It Means, and Where We Go from Here*. Boston: Beacon Press, 2008.

Scott, A. O. "The Girlfriend Experience (2009): 'Tis Pity She's a Brand" [21-5-2009] *The New York Times* – 20-11-2011. <http://movies.nytimes.com/2009/05/22/movies/22girl.html>.

Segal, Lynne en McIntosh, Mary, red. *Sex exposed: Sexuality and the pornography debate*. London: Virago, 1992.

Sheumaker, Helen en Wajda, Shirley Teresa. *Material culture in America: Understanding everyday life*. Santa Barbara: ABC-CLIO, 2008.

Soble, Alan. *Pornography: Marxism, feminism, and the future of sexuality*. New Haven: Yale University Press, 1986.

Speiser, Lainie. *Confessions of the Hundred Hottest Porn Stars: Intimate, Funny, Outrageous, Sexy, Instructional, and Shocking Tell-Alls from the Biggest Names in the Biz*. Beverly: Quiver, 2011.

Stern, Marlow. "Sasha Grey Talks Porn and Charlie Sheen." [28-3-2011] *The Daily Beast* – 20-11-2011. www.thedailybeast.com/articles/2011/03/28/sasha-grey-porn-charlie-sheen-lady-gaga-and-her-new-book.html.

Tasker, Yvonne. *Fifty Contemporary Film Directors*. Londen: Routledge Key Guides, 2010.

Thompson, Bill. *Soft core: Moral crusades against pornography in Britain and America*. London: Cassell, 1994.

White, Mimi. "Ideological analysis and television." In *Channels of discourse: Television and contemporary criticism*, geredigeerd door Robert C. Allen en Robert Clyde Allen (London: Routledge, 1995): 121-152.